

SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS

EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK

SZAKMAI PROGRAMJA

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének Népjóléti Bizottsága a Sopron Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék Szakmai Programját a(z) .../2016. () NB számú határozatával fogadta el.

Sopron, 2016. február

PH.

Péli Nikoletta
NB elnöke

**„Szeresd a gyermeket
Hisz oly hálás szegény,
Egyszerre könny, mosoly,
Ragyog csillag szemén...”**

/Móra Ferenc/

Tartalomjegyzék

Bevezető	4.
Az intézmény alapadatai	5.
1. Az intézmény bemutatása	7.
2. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	8.
3. A szolgáltatás alapelvei, céljai, feladatai	10.
3.1. A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei	10.
3.2. A bölcsődei nevelés – gondozás célja	15.
4. A feladatellátás szakmai tartalma, a biztosított szolgáltatások formái, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja;	17.
4.1. A bölcsődei nevelés – gondozás feladatai	17.
4.2. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek	19.
4.3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	22.
5. Szakmai dokumentáció	27.
6. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére	30.
7. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	31.
8. A bölcsőde kapcsolatai, együttműködése más intézményekkel	32.
9. A Soproni Egyesített Bölcsődék szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja	32.
10. Az igénybe vevők és a szakalkalmazottak jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	33.
11. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái.	36.
12. Minőségi munka végzése a bölcsődében	37.
Záró rendelkezések	37.
A Szakmai Program mellékletei	38.

BEVEZETŐ

A bölcsődei nevelés-gondozás *országos alapprogramja*

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 369/2013.(X24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek, ezeken belül is hangsúlyozottan A bölcsődei nevelés-gondozás minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai c. kiadvány (NCSSZI 2012), valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata

figyelembevételével határozza meg a bölcsődékben és a bölcsődei-óvodai integrációban működő bölcsődei csoportokban folyó nevelő- gondozó munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális csoportokra és a szolgáltatásokra is, a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel.

Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” keretül szolgál a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretein belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

Egyesített Bölcsődék Szakmai Programját a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A szakmai ajánlások dokumentumok figyelembe vételével dolgoztuk ki az Egyesített Bölcsődék szakmai programját. A program összeállításánál figyelembe vettük a változó környezet elvárásait, az igénybe vevők szociokulturális hátterét, a működéshez rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételeket.

Programunk készítésekor törekedtünk a sajátos arculat kialakítására, a nevelési – gondozási elvek betartása mellett, valamint az alapprogram egyes elemeinek átvétele során.

Az intézmény alapadatai:

Neve: Sopron Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék

Székhelye: 9400 Sopron, Szarvkői u. 1.

Elérhetőség:

- Telefonszám: 99/314-270
- E-mail cím: bolcsodegazd@mail.datanet.hu

Tagintézményei, telephelyei, férőhelyei:

• Kuckó Bölcsőde	9400 Sopron, Deák tér 25.	35 férőhely
• Csodaország Bölcsőde	9400 Sopron, Kőműves köz 4.	44 férőhely
• Bóbita Bölcsőde	9400 Sopron, Király Jenő u. 1.	66 férőhely
• Zöld Ág Bölcsőde	9400 Sopron, Soproni H. J. u. 6.	100 férőhely
• Napraforgó Bölcsőde	9400 Sopron, Vasvári P. u. 2.	24 férőhely
• Százszorszép Bölcsőde	9400 Sopron, Szarvkői u. 1.	78 férőhely

Az Egyesített Bölcsődék összes férőhelyszáma: 347 férőhely.

MÁK-nál nyilvántartott törzsszáma: 369390

Az alapítás éve: 1984

Az intézmény adószáma: 15369392-2-08

Az intézmény engedélyezett alkalmazotti létszáma: 117 fő

Az alapító jogutódja, alapítói jog gyakorlója:

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata

Fenntartó szerve:

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata

9400 Sopron, Fő tér 1.

Irányító és felügyeleti szerve:

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése

9400 Sopron, Fő tér 1.

Az intézmény jogszabályban meghatározott közfeladatai:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42.§-a, valamint a 15/1998. (IX.30.) NM rendelet 35. §-a alapján *napos bölcsődéként* a gyermekek részére napközbeni ellátást biztosít. Alternatív napközbeni ellátásként időszakos gyermekfelügyeletet és sósobákat működtet.

Az intézmény működési köre: Sopron Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Alaptevékenysége:

Az intézmény a 3 éven aluli gyermekek gondozását, nevelését, harmonikus testi-szellemi fejlődését elősegítő személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmény.

Államháztartási szakágazati besorolása:

889110 – Bölcsődei ellátás

Szakmai alaptevékenységek kormányzati funkció szerinti megjelölése:

104031 Gyermekek bölcsődei ellátása

Az intézmény alaptevékenysége: A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése

Az intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait a Polgármesteri Hivatallal megosztva látjuk el.

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA (az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)

Sopron Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék **347 férőhelyen, 6 bölcsődében** fogadja a gyermekeket. Bölcsődéink Sopron közigazgatási területén élő családok 0-3 éves korosztályú gyermekeinek napközbeni ellátását biztosítja. Az ellátást kérőkre jellemző az egy szülő családmódel, a három vagy több gyermeket vállaló család, a külföldön munkát vállaló családok, ahol egy vagy mindkét szülő ingázik a munkahelyére. Ezen családok már gyermekük 20 hetes kortól igénybe veszik a bölcsődét. Az Egyesített Bölcsődék 6 bölcsődéjében egységes szakmai elvárások érvényesülnek a szakszerű nevelés – gondozás területén, kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés.

Bölcsődékép: olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni

- ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel,
- ami megfelel a szülők igényeinek,
- ami képes a változó igényekhez aktívan alkalmazkodni,
- amely nyitott a felé megnyilvánuló igényekre, kész azok elfogadására,
- ahol az alkalmazottaink naprakész tudással rendelkeznek, szakképzettségük szintje folyamatosan emelkedik,
- amely képes a megszerzett tudását, tapasztalatait multiplikációs szinten alkalmazni,
- ahol a gyermekvédelmi és a szociális intézményekkel együttműködve az ellátórendszer folyamatos fejlesztésében aktív szerepet vállalunk,
- ahol a fenntartó és a város lakosainak elégedettségére végezzük munkánkat,
- ahol olyan szervezeti felépítettséggel rendelkezünk, ami garanciát nyújt a működés szakszerűségére és törvényességére.

Gyermekképünk:

- a harmonikusan, sokoldalún fejlődő gyermekek,
- akik testileg és lelkileg egészségesek,
- szociálisan kompetensek,
- nyitottak az őket körülvevő környezeti ingerekre,
- kitartóak, aktívak és tevékenyek.

2. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA *(az intézmény hatályos Felvételi szabályzata alapján)*

Az Egyesített Bölcsődék tagbölcsődéibe a felvétel *önkéntes, kérelemre* történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
- a szociális, illetve a családgyógyozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A Soproni Egyesített Bölcsődék tagbölcsődéibe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akiknek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye Sopron város közigazgatási területén van. A lakóhely, tartózkodási hely megállapításánál a személyi adat és lakcímnnyilvántartás adatai az irányadók. Bölcsődébe a gyermek *húszhetes korától harmadik életévének*, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31.-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti.

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év májusában –előre meghirdetett napokon –továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.

A bölcsődei felvételnél – az alábbi sorrendben – előnyt élvez különösen az a gyermek

- akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel,
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja,
- aki családgyógyozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja,
- akit - gyámhatósági határozat alapján - gyámként kirendelt időskorú (a reá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel,
- akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni,
- akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony,

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. § alapján „*a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.*”
- Bölcsődében „*sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.*”

A *sorrendiség figyelembe vétele nélkül* a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68.§.(3) a) alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

Különösen indokolt esetben soron kívüli elhelyezésről kell gondoskodni:

- védelembe vétel esetén,
- ha a felvételi előny sorrendiségében meghatározott esetek nem voltak előre láthatóak.

Nem vehető fel az a gyermek, akire nézve a nagyszülője gyermekgondozási segélyben részesül.

A felvételi kérelmet a Soproni Egyesített Bölcsődék igazgatójához kell benyújtani. Az ellátást – lehetőség szerint - a gyermek lakóhelyéhez/tartózkodási helyéhez legközelebbi tagbölcsődében kell biztosítani. Soron kívüli kérelem esetében ez a lehetőség nem biztosítható.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a szülő/törvényes képviselő munkaviszonyának igazolását,
- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- A házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható. A beszoktatás első napján kell átadni a kisgyermeknevelőnek, amely 3 napnál régebbi nem lehet.
- A felvételtől – a becsatolt igazolások alapján, a tagbölcsődék vezetőinek javaslatára – az igazgató dönt. A döntésről az igazgató az áprilisi központi bölcsődei felvételi esetén minden év május 20. napjáig írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

Az igazgató döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet az Egyesített Bölcsődék igazgatójához kell benyújtani.

Amennyiben a felvételi kérelmet – *férőhelyhiány miatt* – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelmére a 3. sz. melléklet szerinti „*várólistára*” vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban vagy telefonon értesítjük.

Szintén várólistára kerül az a gyermek, aki a felvételi eljárás során felvételt nyert, ám bölcsődei férőhelyét a felvételi kérelmen jelzett időponthoz képest nem veszi igénybe, ha más igazoltan indokolható felvételi kérelem teljesítése – az indokolatlanul lefoglalt férőhely miatt – nem lehetséges.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor a tagbölcsőde vezetője a szülővel/törvényes képviselővel ***megállapodást (2. sz. melléklet)*** köt az:

- Ellátás időtartamáról.
- A fizetendő étkezési térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- A szolgáltatások formájáról, módjáról.

3. A SZOLGÁLTATÁS ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI

3.1. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, hogy olyan komplex látásmódot alkalmazzunk, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember is hozzájárul a család életminőségének javításához. De szükség esetén lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében lehetővé tesszük a szülők számára a részvételt a gyermekük bölcsődei életében, különböző szinteken és módokon.

A családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás biztosítja, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, kisgyermeknevelőink pedig a szülők segítségével ismerik meg a gyermek egyéni szokásait, igényeit. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását és elősegítik az együttnevelés megvalósítását.

Fontosnak tartjuk a személyes beszélgetéseket, az információ áramlását, a család tapasztalatainak, kérdéseinek megvitatását. Minden újonnan érkező gyermek esetében megtörténik a családlátogatás, amely során a kisgyermeknevelőiknek lehetősége nyílik a család és otthoni környezetének jobb és közelebbi megismerésére. A családlátogatás során a nevelők közelebbi képet kapnak a család szokásairól, a kisgyermek otthoni viselkedéséről. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelőink napi munkájuk során beépítik a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a család és a kisgyermeknevelők között egy bizalmi kapcsolat alakulhasson ki, először a szülők „beszoktatását” fontos elvégeznünk minél szélesebb körű tájékoztatással, személyes

beszélgetésekkel, programjainkra való invitálással, az ő aggályaiknak meghallgatásával és pozitív szülői attitűdjeik megerősítésével.

A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A gyermekeket, mint fejlődő személyiséget különleges védelem illeti meg. Bölcsődéinkben a nevelés és a gondozás olyan érték közvetítő folyamat, amely – az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával – a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének elősegítését jelenti.

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtere a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Az intézményünkben a kisgyermeknevelők kötelessége, hogy a felismerjék a problémákat, melyre azonnal reagálnak. Hétköznapi betegségek, mint például megfázások, vírusok esetén a bölcsődeorvos áll a kisgyermeknevelők rendelkezésére és a szülő hozzájárulásával tanácsadást biztosít. Fejlődésbeli lemaradások esetén az intézményünk lehetőséget biztosít a kisgyermek szakszerű fejlesztésére, a Pedagógiai Szakszolgálati Központtal együttműködve a gyógypedagógusai bevonásával.

Bölcsődéink a kisgyermekkel kapcsolatos problémákat, mindig szakszerű és az adott területen dolgozó szakember bevonásával igyekeznek megoldani, illetve a megfelelő szakemberhez irányítani a szülőt.

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontosnak tartjuk, hogy a szülők számára lehetővé tegyük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe.

A SMJV Egyesített Bölcsődék fontosnak tartja a család nevelési szokásainak és értékeinek állandó szem előtt tartását, valamint a gyermek szempontjából a szülőt a családot tekintő szakértőnek. Eltérő kultúrák, nevelési elvek, szokások esetén is igyekszünk a nevelési-gondozási feladatainkban a családi elvárásoknak megfelelni. A tagbölcsődéinkbe minden évben jelentkeznek más országokból, más kultúrát közvetítő családok és kérik gyermekük felvételét. Ezen családokkal még több időt szükséges eltölteni, bemutatni szokásainkat és helyi kultúránkat is.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a gyermek kompetenciáján alapuló választási lehetőség biztosítása, a pozitív megnyilvánulások támogatása, erősítése. A kisgyermeknevelőink szeretetteljes odafordulással, megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori-, és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt figyelmét, elfogadását. Akkor is, ha lassabban fejlődik, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése különbözik a megszokottól és emiatt nehezebben kezelhető.

Figyelmet fordítanak az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségekre iránti tolerancia kialakítására. Az intézmény lehetőséget biztosít ezeknek a családi elvárások gyakorlatban történő megvalósítására is. A kisgyermeknevelők elfogadják, tiszteletben tartják a vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális, stb. hovatartozást, lehetőség szerint segítik az identitástudat kialakulását és fejlődését, segítik a saját és más kultúra, hagyomány megismerését, tiszteletben tartását.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A fizikai és az érzelmi biztonságot nyújtunk a gyermekeknek. A személyi és tárgyi környezet állandósága (saját kisgyermekrendszer, felmenőrendszer, csoport és környezet állandóság), a napirend eseményeinek ismétlődése növeli a gyermekek érzelmi biztonságát, segíti a tájékozódásukat, a jó szokások kialakulásában. Az új helyzetek fokozatos bevezetése segíti az alkalmazkodást, a megismerést, a változások elfogadását.

A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelőink felelősek a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

A kisgyermeknevelőink rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez. Az intézmény lehetőséget biztosít és támogatja is azokat a munkavállalóit, akik szakmai fejlődésük érdekében tovább szeretnének tanulni vagy olyan szakmát szeretnének felsőfokú intézmény keretein belül tanulni, melyet a kisgyermeknevelői munkájuk során a még hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében fel tudnak használni.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Biztonságos és tevékenységre motiváló személyi, tárgyi környezettel, elegendő idő biztosításával, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével segítjük az önállósodást.

Az adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újratehermentésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer,

felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Figyelmet fordítunk arra is, hogy a gyermekek koruknak megfelelő táplálkozásban részesüljenek, valamint, hogy az étkezések során biztosítva legyen a változatosság. A gyermekek étrendjében nem szerepelhet ugyanaz az étel két héten belül. Az intézmény ételmezésvezetője törekszik a heti étrend kialakításánál, hogy a gyermekek a főzeléktől a húsos ételekig mindent fogyasszanak. A kisgyermekek étkeztetésében is a fokozatosságot valósítjuk meg az új ételek, ízek bevezetése során.

A csoportszobákban a játszósarkok kialakítása, a játékok elhelyezése a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének és a csoport létszámának figyelembe vételével történik. A játékok állandó helye a csoport szokásrendszere is fontos tényezői a biztonság és stabilitás megteremtésének.

Fokozatosság megvalósítása

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekekkel foglalkozó felnőttek – a személyiség különbözősége tisztelete mellett egyetértsenek a gyermek kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő biztosításában, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében, és egyeztessék nézeteiket, közelítsék egymáshoz nevelői gyakorlatukat. Visszaülve az előző nevelési alapelvekre, az intézményünk a kisgyermek nevelése és gondozása során a fokozatosságot nagyon fontosnak tartja. A bölcsőde a kisgyermek életében az első szocializációs intézmény, ahol olyan nevelést és gondozást kap, amely nagy hatással van a későbbi életére és kialakuló személyiségére. Fokozatosság érvényesül a tagintézményekben a beszoktatás alkalmával, a játékkészlet bővítése során, az ételekkel való ismerkedés alkalmával és a gyermeket körülvevő személyek, események kapcsán is.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus és hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe vesszük a kisgyermek egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi, etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. Az egyéni fejlődés ütemét mindig a gyermekhez viszonyítjuk. Az új fejlődési állomásnak kiinduló pontja, maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

A kisgyermeknevelők a napi nevelési és gondozási feladatok során mindig figyelembe veszik a kisgyermek személyiségét, egyéni fejlődési ütemét. Igyekezünk minden tevékenységnél, úgy, mint

evésnél, alvásnál, játéknál is követni a kisgyermek saját ütemét. Minden gyermeknek mások az alvási szokásai és szükségletei, más az étkezési szokása és üteme, más játszási szokásai vannak, ezeket szem előtt tartva támogatjuk és segítjük a gyermeket a bölcsődéinkben.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során, a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, mert a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódnak csak a gondozási tevékenységekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Az intézményben a kisgyermeknevelők arra törekednek, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kisgyermeket is. Türelemmel kivárik, míg a gyermek megpróbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sűrgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítunk számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítjük a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekedünk annak megerősítésére. A gondozási helyzetek azok a kivételes alkalmak, amikor a kisgyermeknevelő kettesben lehet a „saját gyermekével”, csak rá tud figyelni és a gyermek is érezheti ennek a helyzetnek az intimitását és hogy csak ő a fontos.

A gyermekei kompetenciakészítés támogatása

A korai években alapozódnak meg az érzelmi, kognitív és társas kompetenciák, melyek támogatása kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. A kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken, és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jut, amely lehetőségét biztosítani kell, hogy átélhesse a tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. A pozitív visszajelzések biztosításával, kíváncsiságának fenntartásával, segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A kisgyermeknevelők lehetőséget biztosítanak a kisgyermek számára, hogy önállóan próbáljon megvalósítani, megoldani feladatokat. Azonban a nevelő nem hagyja magára a gyermeket, csak lehetőséget biztosít, hogy a gyermek megismerje tapasztalatszerzés útján saját képességeit, határait. Viszont a gyermek elakadása, elbizonytalanodása esetén egyből segítséget nyújt. Biztosítja a gyermek számára a szükséges időt, helyet, tárgyakat, gondoskodást, törődést, empátiát szükség szerint együtt játszást ahhoz, hogy a gyermek tanulni tudjon saját fejlődési ütemében.

3.2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja:

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést támogatva elősegítjük a harmonikus fejlődést,

- napközbeni ellátás keretében
- a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével,
- feltétel nélküli szeretettel és elfogadással,
- a gyermek nemzetiségi - etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával,
- identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével,
- tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,
- viselkedési minták nyújtásával.

A *hátrányos helyzetű*, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében törekszünk a hátrányok és következményeik enyhítésére, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen *kisebbséghez tartozó* gyermekek esetében tiszteletben tartjuk a nemzetiségi/etnikai hovatartozásukat, az identitástudat kialakulását segítve. A csoportban gondozható, nevelhető *sajátos nevelési igényű* gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt.

A *sajátos nevelési igényű* gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították.

Hitvallásunk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknek az ép gyermekekkel együttes, integrált nevelése a személyiségfejlesztés folyamatában jelentős. Számukra csak egy világ létezik, nincs külön világ a sérült és az egészséges emberek számára.

A sajátos nevelési igényű gyermeket nem tekintjük betegnek, csak más szükségletekkel rendelkezőnek, amely szükségletek kielégítésére fel kell készülnünk.

Az intézményben, speciális csoportban és egészséges csoportba integráltan is neveljük-gondozzuk a speciális nevelési igényű gyermekeket. A sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 10 gyermek nevelhető, gondozható.

Az egyénre szabott gyógypedagógiai fejlesztést ezek a kisgyermek a bölcsődében kapják meg a Pedagógiai Szakszolgálati Központtal megkötött Együttműködési Megállapodás szerint. Ennek érdekében fejlesztő szobát alakítottunk ki, ahol nyugodt körülmények között végezhető a fejlesztő foglalkozások, melynek időtartama heti 2 óra. A fejlesztőszobában megtalálhatók az alapvető fejlesztő eszközök, mint egész alakos tükör, nagy mozgásfejlesztő eszközök, finom motorikus képességeket fejlesztő eszközök, hallás és ritmusfejlesztő eszközök.

Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését.

A kisgyermeknevelő a gyógypedagógussal megbeszélve, annak útmutatása és írásban összeállított segédanyaga alapján végzi a csoportos foglalkozásokat.

Megbeszéljük azt, hogy a foglalkozások során mi az a hosszú távú cél, amit elérni kívánunk a sajátos nevelési igényű kisgyermek fejlődése érdekében.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok segítésére.

Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

4. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, A GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA, MÓDJA

4.1. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata:

- a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes – 3 éves egészséges és a 20 hetes – 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.
- A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A harmonikus testi és lelki fejlődéshez biztosítjuk az egészséges és biztonságos környezetet, támogatjuk fejlődését, kielégítjük a primer szükségleteket egyéni igények szerint.

Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulását segítjük (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás), szükség esetén speciális szakembereket vonunk be a prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

Bölcsődénkben fontosnak tartjuk a kisgyermek és a felnőttek egészségvédelmét, valamint a prevenciót. Az intézményen belül a megfelelő tárgyi feltételek kialakításával /állítható asztalok, székek, stb/ törekszünk az egészségmegőrző környezet biztosítására.

Az egészséges táplálkozási szokások kialakítása során figyelmet fordítunk arra, hogy az ételek mennyiségileg, minőségileg helyes összetételűek legyenek, és az életkornak megfeleljenek. Törekszünk arra, hogy a gyermekek és a felnőttek étrendje változatos, idényszerű, ízben összehangolt legyen, megfelelő konyhatechnológiai eljárással készüljön. Törekszünk új ízek bevezetésére.

Rágásra ill. önálló étkezésre neveljük a kisgyermeket, ezzel is mintát adva a szülőknek. Az étkezések alatt nyugodt körülményeket biztosítunk, hogy az evés örömforrás legyen a gyermek számára.

A rendszeresen tartott gyümölcs és zöldségnapok az egészséges alapanyagokkal való ismerkedést segítik.

A beszkotatási idő alatt a szülők is lehetőséget kapnak az ételek kóstolására.

A fogápolás a személyi higiéné fontos eleme. A kisgyermek fogainak romlását elsősorban az édességek túlzott fogyasztása, az intenzív rágás hiánya, a fogápolás mellőzése okozza. Bölcsődénkben biztosítottak a tárgyi feltételek a rendszeres fogmosáshoz és lehetősége van a kisgyermeknek több lépésben/ ismerkedés, öblítés, fogkefe, fogkrém használata / a fogápolás technikáját gyakorolni az ebéd

elfogyasztása után. A fogmosás kellékei a gyermekek számára elérhető magasságban vannak, szakaszait következetesen és rendszeresen gyakoroljuk.

A személyi higiénia való törekvés fontos kritériuma, hogy belső igénnyé váljon a mosakodás, a kézmosás és a fésülködés tevékenysége. A kisgyermeknevelő feladata, hogy tudatosítsa a gyermekben milyen jó érzés tisztának lenni és ez a későbbiekben természetessé, váljon számára.

A kisgyermek testápolásához tartozik a megfelelő haj és körömápolás, valamint a helyes orrfújás és a papír zsebkendő megfelelő használata. Ezek elsajátításához sok idő, türelem, sok-sok dicséret és biztatásszükséges a kisgyermeknevelő részéről.

A természetes tényezőknek/ levegő, napfény, víz/ nagy szerepük van a kisgyermek ellenálló képességének fokozásában. A szabadlevegőn tartózkodás hozzájárul ahhoz, hogy gyermekeink egészségesebbek legyenek. A levegőztetés időpontját, mértékét az évszaknak, az időjárási viszonyoknak, valamint a gyermekek életkorának megfelelően választjuk meg. Megfelelő ruházattal védjük a gyermekeket az időjárás viszontagságától, a hőmérsékletváltozás káros hatásaitól. Ebben a korban alakítjuk ki a ruházat tisztasága iránti igényt is.

A gyermeket ért pozitív élmények sokat segítenek abban, hogy szívesen vesznek részt a vetkőzés-, öltözés műveletében.

Fokozott figyelmet fordítunk nyáron a nap káros hatásainak kivédésére /árnyékolás, naptej használata, folyadékpótlás/.

Ősztől tavaszig rendszeresen só szobát látogatnak a gyermekek, a légúti betegségek megelőzése céljából, saját kisgyermeknevelőjükkel, a napirendbe beillesztve.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A gyermekeket segítjük az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában a derűs légkör megteremtésével a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzésében, ill. csökkentésében. Feladatunk a kisgyermeknevelő-gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása. Segítjük az egyéni szükségletek kielégítését a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődését. A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. A kisgyermeknevelők lehetőséget teremtenek, hogy vele és/vagy a társakkal közös élményeket szerezzenek, az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését. Törekszünk a kommunikatív képességek fejlődésének segítésére, a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása). A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával történik.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Fontos feladatunk az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése. A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával. Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása, az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítségével. Ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítségével. Ezen kívül a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

4.2. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek

Célunk a nevelés-gondozás valamennyi helyzetének a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésüknek, pillanatnyi pszichés szükségleteiknek megfelelően ismerkedhessenek személyi- és tárgyi környezetükkel. Mindeközben viselkedési mintákat és segítséget nyújtunk a gyermekeknek az optimális és sokoldalú fejlődésükhöz és szocializációjukhoz. Bölcsődeinkben a gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A gyermekeink bölcsődei élete legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában. Számunkra fontos a gyermeki tevékenységek, élethelyzetek alakításának alapja, a gyermekek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek tiszteletének kialakítása.

Gondozás

Fontosnak tartjuk a gyermekek testi szükségleteinek kielégítése során a bensőséges interakciós helyzetet a kisgyermeknevelő és gyermek között. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a kisgyermeknevelő megerősíti, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges, hogy elegendő időt biztosítsunk, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Játék

Számunkra a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a gyermeket a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődésüket. A kisgyermeknevelő a játék feltételeit (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosítja és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. Jól tudjuk, hogy a játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mondóka, ének

A bölcsődéinkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget, például a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása. A közös éneklés során, a felelősséggel kiválasztott és alkalmazott, - a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek - felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermekeink olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesznek szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetőségük. Fejődik emberismeretük, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiájukat, gazdagodik szókincsük. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Úgy tartjuk, hogy az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Egyéb tevékenységek

Ezeket a tevékenységeket valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsoljuk (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése... stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek. Ennek során fontos az önkéntesség, a tevékenykedés ne legyen feladat a számukra. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló művelet sorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesnek tartjuk a nagymozgásos játékokat.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Csecsemőinknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésükre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődéinkben nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. Mindehhez biztosítjuk a változatos foglalkozásokat, anyagokat, játékeszközöket, környezetet.

A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

A tagbölcsődék szakmai programjában természetesen minden nevelési – gondozási helyzet megjelenik, ám vannak, amelyek nagyobb hangsúlyt kapnak, mintegy helyi arculatát adva az adott bölcsődének:

- Kuckó Bölcsőde: néphagyományok őrzése, ápolása,
- Csodaország Bölcsőde: a föld, a közvetlen környezet védelme, megóvása,
- Bóbita Bölcsőde: egészséges életmód, mozgás,
- Zöld Ág Bölcsőde: környezeti nevelés,
- Napraforgó Bölcsőde: környezettel való ismerkedés,
- Százszorszép Bölcsőde: alkotó játéktevékenység.

4.3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

Kapcsolat a szülőkkel

Meggyőződésünk, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei

nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái bölcsődéinkben:

- **Családlátogatás:** Első lépés a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásaikor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben tartjuk (a családlátogatás előli elzárkózást is).
- Szülővel történő **beszoktatás**
- **Beszélgetések** – a gyermek reggeli átvételekor, délutáni kiadásakor
- **Szülői értekezlet**
- A **szülőcsoportos beszélgetések** tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedérepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés, nyári strandolás). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.
- **Üzenő füzet** (lsd: dokumentáció)
- Egyéni beszélgetések a kisgyermeknevelővel előre egyeztetett időpontban
- Hirdetőtábla
- „Bölcső – kóstolgotok”, nyílt napok,
- Közös ünnepek
- Írásos tájékoztatók

- Szervezett programok: Gyermek nap, Családi délután, Bölcsődebúcsúztató.
- Az egészségnapok szervezésével hívjuk fel a szülők figyelmét az egészséges életvitelre. A rendezvényeken a meghívott szakemberektől információkat, javaslatokat, ötleteket kapnak egészségük megőrzése érdekében.
- Figyelemfelhívó plakátok
- Elektronikus felület (önkormányzati és bölcsődei honlap)

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődéinkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást, a családdal való együttműködést helyezzük előtérbe. Ragaszkodunk ahhoz, a beszoktatás ideje alatt a szülő személye ne változzon.

Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stresszreakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére, gondozására fordítja. A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra. A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan / inkluzívan) történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. Bölcsődéinkben életkor szerint homogén és vegyes csoportok

egyaránt előfordulnak. Szakmailag jobban támogatjuk az életkor szerinti homogén csoportok kialakítását: részint azért, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat, részint azért, mert a vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

A csoportbeosztás alapelvei:

- Bölcsődéinkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításánál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár. A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.
- Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.
- Törekszünk arra, hogy a maradó és az új gyermekek életkora általában hasonló legyen.
- Minden bölcsődénk játszóudvara és fürdőszobája alkalmas a legfiatalabb gyermekek ellátására (10-18 hó).
- A felvételnél a szülők kérését a kisgyermeknevelő választásban – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – figyelembe vesszük, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában az első lépés lehet.
- Elvünk, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő).
- A kisgyermeknevelői állandóság biztosítása miatt nyugdíjba készülő kisgyermeknevelő nem kap csecsemőkorú gyermekeket.
- Pályakezdő – gyakornoki idejét töltő – illetve kisgyermekes kisgyermeknevelő, valamint az önként jelentkezők közül választjuk ki az 5. kisgyermeknevelőt.
- Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál (a fiús csoportokban gyakoribbak az agresszív megnyilvánulások).
- A szülő jelzése alapján próbáljuk megtalálni az általuk elvárt, megfogalmazott igénynek megfelelő személyiségű kisgyermeknevelőt (határozott, következetes, illetve anyáskodó, melegséget nyújtó). Természetesen a fenti tulajdonságok még belül vannak a jó kisgyermeknevelővel szemben támasztott szakmai követelményeknek.
- A bölcsődébe való jelentkezéskor a szülővel egyeztetünk a beszoktatás várható időpontjáról. Nálunk a nagyobb feltöltöttség valamennyi csoportban decemberi, januári időszakra alakul ki.
- A csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el a fenti szempontok figyelembe vételével, a csoportvezetők véleményét meghallgatva.

- A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a fenti szempontok alapján a legmegfelelőbb csoportszoba kiválasztására, aminek csak a feltöltöttség miatt nem lehet megfelelni.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirenddel a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánjuk biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

5. SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, ill. a folyamatosság.

Az Egyesített Bölcsődékbe felvett sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését a Pedagógiai Szakszolgálati Központ szakemberei végzik. A sajátos nevelési igényű gyermekek saját kisgyermeknevelői a szakértői vélemény elkészítése után felveszik a kapcsolatot a fejlesztést végző szakemberrel, és konzultálnak a gyermek bölcsődei fejlesztésének lehetőségeiről, illetve azokról a speciális nevelési – gondozási feladatokról, ami gyermek sajátos nevelési igényéből fakad. A kisgyermeknevelő év végén összegző értékelést készít a gyermek fejlődéséről a fejlesztését végző szakember számára.

A kisgyermeknevelő által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

Csoportnapló

Tartalmaznia kell:

- a csoport nevét,
- a kisgyermeknevelők nevét,
- a technikai dolgozó nevét,
- a csoportba beíratott gyermekek adatait, jelét, jelen vagy távollétüket,
- a beszoktatott gyermek nevét,
- a távozásának idejét,

- napi tervezett játéktevékenység kezdeményezést (téma, megvalósulás módja, vagy elmaradás oka, eszközök, gyermekek érdeklődése),
- levegőztetést, illetve elmaradásának okát,
- az esetleg kapott gyógyszer mennyiségét,
- az egyes gyermek egészségi állapotában történt változás, a székletek számát.
- étrenddel kapcsolatos megjegyzések,
- rendkívüli esemény,
- szülői kérések, távolmaradás közlése,
- csoport hangulatát, érzelmi állapotát,
- a délelőtti és délutáni műszak eseményeit külön-külön kell felsorolni és minden esetben a kisgyermeknevelőnek aláírni.

Törzslap

Egy éves korig havonta, fölötte 3 havonta egyszer a gyermek születése körüli napokon (+/- 4 nap) részletes összefoglalót ír a kisgyermeknevelő a következő szempontok szerint.

- Érzelmi állapot, fejlődés (Felnőttekhez való viszony: anya, családtagok, kisgyermeknevelők; gyermekekhez való viszonya).
- Gondozással kapcsolatos magatartás, önállósági törekvések (étkezés, tisztázás, bilizés, szobatisztaság, kézmosás, mosakodás, fogmosás, öltözködés).
- Mozgás: nagymozgások fejlődése, manipuláció.
- Értelmi fejlődés: érdeklődés, figyelem, beszéd (hangadás, megértés, verbális beszéd), játéktevékenység.
- Alvás.
- Egyéni megnyilvánulások, szokások.
- Az első bejegyzés tartalmazhatja röviden a gyermek életét befolyásoló főbb események hatására történt változásokat. (csoportba kerülés, új kisgyermeknevelő, új táplálkozási mód, napirendhez, környezethez való alkalmazkodás, stb.).

Üzenő füzet

Tartalmaznia kell

- A saját kisgyermeknevelő nevét,
- A társ kisgyermeknevelő nevét,
- Technikai dolgozó nevét,
- A vezetőnő és a helyettese nevét és mobiltelefonszámát, a bölcsőde vezetékes telefonszámát,
- A gyermek adatait, születési hely, idő, anyja neve, Taj száma,
- A szülők telefonszámát,

- A szülő akadályoztatása esetén ki viheti haza a gyermeket,
- Gyógyszer- és ételérzékenységet (pirossal kell beírni),
- Tájékoztatót a szünetekről, Bölcsődék Napjáról, a bölcsőde nyári leállításáról,
- Kivonatot a házirendből.

A kisgyermeknevelő 3 havonkénti, megfigyelésekre alapuló, élményszerű bejegyzéseinek tükrözni kell a gyermek folyamatos fejlődését. Az üzenő füzetbe kerülhet bejegyzésre a gyermekkel kapcsolatos bármely jelentős esemény, történet (fejlődési változás, egészségi állapot, stb.), az étkeztetés térítési díja, bölcsődei programok. Nem maradhat le a beírás kelte és a kisgyermeknevelő aláírása sem!

Családlátogatás

A családlátogatásról készült feljegyzés tartalmi elemei:

- Mikor történt, (beszoktatás előtt vagy után) ki volt jelen?
- Hogyan fogadták a szülők a látogatást?
- Gyermek viselkedése a látogatás alatt.
- Gyermek helye a családban, a lakásban.
- Röviden a lakáskörülményekről.
- Szülő kérdései, illetve válaszuk megnyugtató volt- e számukra?
- Milyen kéréseink voltak a család felé? Ezt hogyan fogadták?
- Miben mutatkozott meg a családlátogatás eredményessége?

Fejlődési napló

Az adaptáció első 10 napjáról naponta vezetett naplószerű feljegyzések. Tartalmaznia kell:

- Mikor érkezett, ki szoktatja, mi lett a jele? Gyermek fejlettségi szintjének általános jellemzői (beszéd, étkezés, szobatisztaság) viselkedése, játéktevékenységei.
- Mennyi időt töltöttek a bölcsődében, szobában vagy szabadban kezdődött az ismerkedés? Volt-e már családlátogatás? Szülő viselkedése (érdeklődő, együttműködő, más gyermekkel kapcsolatot vesz fel, unatkozik, nehezen adja át gyermekét, stb.).
- Mikor milyen új dologgal ismerkedett a gyermek, azokra hogyan reagált? Saját kisgyermeknevelőjével, társ kisgyermeknevelőkkel, gyermekekkel hogyan alakul kapcsolata? Naponta hogyan változott a gyermek érzelmi állapota, kisgyermeknevelőjéhez való viszonya? Búcsúzás módja, ki és hogyan vigasztalta, mivel nyugtatható? Érkező szülőt hogyan fogadja?
- Ha megbetegedés történt, mennyit hiányzott, a fokozatosságban hová kellett visszalépni?
- Hány napig gondozta a szülő gyermekét?
- Ki altatta és milyen körülmények között a gyermeket? Előtte, utána volt-e sírás?
- Milyen szervezési munkákat kellett módosítani a kisgyermeknevelőnek a beszoktatás alatt?

A gyermek 1 éves koráig havonta, 1 éves kora után negyedévente kell dokumentálni a gyermek értelmi, érzelmi fejlődését, a Törzslapnál felsorolt szempontok alapján. Ezáltal nyomon követhetjük a gyermek fejlődését a bölcsődei élete során.

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről. Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

6. A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

7. ALPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

A bölcsődéink az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervez, ill. más szolgáltató felkérésére szakmai segítőként közreműködhet azok megvalósításában.

Alapellátáson túli szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások (pl. időszakos gyermekfelügyelet).

A személyi és tárgyi feltételek kialakításánál a kisgyermeknevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, valamint az egyes szolgáltatások speciális igényeit egyidejűleg kell figyelembe venni. A szolgáltatásokat a bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek orvosi igazolással vehetik igénybe.

A szolgáltatások térítési díját saját hatáskörben, a fenntartóval egyeztetve állapítjuk meg.

A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni. A bölcsődés gyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos az alapellátás keretében nyújtottak és a szolgáltatás során nyújtottak pontos körülhatárolása.

Az Egyesített Bölcsődék az alapellátáson túli szolgáltatások közül a Zöld Ág Bölcsődében **időszakos gyermekfelügyeletet** biztosít. A szolgáltatás célja a szakszerű felügyelet biztosítása arra az időszakra, amikor a szülő gyermeke felügyeletét nem tudja más módon megoldani.

A Bóbita, Csodaország, Zöld Ág, Százszorszép Bölcsődékben kialakításra kerültek a **Somadrin oldatos helyiségek**, illetve a **Parajdi só téglás szobák**, amelyek a felső légúti megbetegedések megelőzésében nyújtanak segítséget a bölcsődébe járó gyermekeknek. Az a tapasztalatunk, hogy a légtisztító klímaoldat alkalmazása mellett a gyermekek lényegesen ellenállóbbak lesznek a légúti fertőzésekkel szemben, kevesebb a megbetegedések száma, lefolyásuk rövidebb ideig tart. A só szobák használata beépült a gyermekek bölcsődei napirendjébe. A gyermekek saját kisgyermeknevelőjükkel, hetente két alkalommal veszik igénybe, októbertől áprilisig.

8. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSE MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

Az intézményen belüli kapcsolattartás módját az intézmény hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A városi bölcsődék egymás közötti tapasztalatcsere látogatása hagyománnyá vált.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

Törekszünk a két intézmény között tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat. Öt bölcsődénk szomszédságában működő óvodákkal szoros kapcsolatot ápolunk, rendszeres, többéves hagyományokra visszatekintő közös programjaink működnek (közös szülői értekezletek, óvoda és bölcsődelátogatások).

Szakmaközi kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködésre épülő kapcsolatokat ápolunk mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, kerülhetnek, többek között:

- Sopron és Környéke Család és Gyermejköltségi Ellátás Intézete,
- Pedagógiai Szakszolgálati Központ,
- Védőnői Szolgálat.

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Egyéb kapcsolatok

Az Egyesített Bölcsődék törekszik aktív szerepet vállalni a csecsemő és kisgyermeknevelők *képzésében*. A Százszorszép, a Zöld Ág, a Bóbita, a Kuckó és a Csodaország Bölcsőde, gyakorló terepintézménye a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő Alapképzési Szak BA hallgatói számára.

Napközbeni ellátás fejlesztése területén a megyéből bölcsődénket megkereső intézményfenntartók számára a tanácsadás és intézménylátogatás lehetőségét biztosítjuk.

Az SMJV Egyesített Bölcsődék honlapja: www.ebisopron.hu

9. AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK SZOLGÁLTATÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Az Egyesített Bölcsődék szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsődei látogatások alkalmával személyesen,
- Az igazgató és a tagbölcsőde vezetők ügyfélfogadási napjain személyesen.

10. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZAKALKALMAZOTTAK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az intézmény fenntartója határozza meg az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviselési fórum megalakításának és működésének szabályait. A soproni Egyesített Bölcsődéknél Szülői Fórum működik.

Az Szülői Fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői által választott tag
- az intézmény dolgozói közül választott tag
- az intézmény fenntartója által delegált képviselő

Az Szülői Fórum szavazati jogú választott tagjainak száma minden oldal részéről egyenlő számúnak kell lennie.

Az Szülői Fórumhoz fordulhat a gyermek törvényes képviselője, illetve az intézmény dolgozója panasz, érdeksérelem esetén. Az érdek-képviselési fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet

- a fenntartónál,
- a gyermekjogi képviselőnél,
- illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Szülői Fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény

- alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről,
- valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselési fórumánál

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- a GYVT 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az Szülői Fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az Szülői Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Gyermekek és szülők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

A gyermekek alapvető jogait és kötelességeit „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. Törvény szabályozza.

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A szülő joga, hogy:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízta;
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét;
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket;
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől;
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban;
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa.

A gyermek joga, hogy:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások biztosítják, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni igényeit, szokásait.

Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását és elősegíti az együttnevelés megvalósulását.

Bölcsődei ellátás esetében:

- Beiratkozás idején személyes beszélgetés, tájékoztatás,
- Jelentkezés lap, illetve megállapodási szerződés kitöltése,
- Családlátogatás,
- Szülői értekezletek, illetve szülőcsoportos beszélgetések szervezése,
- Nyílt napok, írásos tájékoztató anyagok.

Bölcsődénk szorosan együttműködik a családokkal, azok szükségleteihez, igényeihez igazodva végzi a gyermekek napközbeni nevelését-gondozását.

Segítséget nyújtunk a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodunk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról.

Fontos az egyenlő bánásmód érvényesítése, a gyermek személyiségének tiszteletben tartása, az egyéni fejlettséghez és szükségletekhez igazodó szakmai munka.

Bölcsődénk gyermekjóléti ellátást biztosító intézmény. Házirendünk a törvényben meghatározott keretek között állapítja meg a gyermekek és felnőttek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A Házirend a bölcsődében mindenki által jól látható helyen ki van függesztve és az első szülői értekezleten ismertetésre kerül.

Érdekképviselői Fórum

Bölcsődénkben szülőkből, kisgyermeknevelőkből álló Érdekképviselői Fórum működik. A nevelési év első szülői értekezletén választjuk meg a tagjait. A Fórum szükség szerint, de legalább évente 1 alkalommal ülésezik. A felmerülő panaszokról, problémákról dönt, intézkedéseket kezdeményez a megfelelő érdekképviselői szerveknél, mely a gyermekek jogait szem előtt tartja.

Gyermekvédelem

Az Egyesített Bölcsődéknél gyermekvédelmi felelős tevékenykedik. Ha a bölcsődében gyermeket veszélyeztető problémát észlelünk, a bölcsődevezetővel együtt koordinálja a gyermekvédelmi munkát.

A gyermekvédelmi felelős személye, elérhetősége a szülők számára a gondozási egységek átadóiban

A szakalkalmazottak jogainak védelme

A személyes gondoskodást végző személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, a munkáltató megfelelő és biztonságos munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A személyes gondoskodást végzők jogainak védelme a mindenkor hatályos Munkatörvénykönyv, és a KJT alapján történik.

Az intézmény dolgozója panaszával fordulhat a Szülői Fórum felé is, mely megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Egyesített Bölcsődékben Érdekképviselői fórumként működik a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete, amelynek ügyrendjét a mindenkor hatályos Munkatörvénykönyv és a Kollektív Szerződés szabályozza.

Az Egyesített Bölcsődében gyermekvédelmi felelős dolgozik.

A gyermekvédelmi feladatunkat az ő irányításával, vele munkamegosztásban végzik a tagintézmények.

Feladatunk:

- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése
- A felismerést segítő jele: - külső jelek, sérülések,
- A fejlődés elmaradás
- A gyermek inadekvát viselkedése
- Elhanyagolásra utaló szülői magatartás
- A családtámogatási formák megismertetése.

11. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakalkalmazottak kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. és a 8/2000 SzCsM. rendelet szabályozása alapján történik. A kötelező továbbképzések intézményi koordinálása az Egyesített Bölcsődék szaktanácsadójának feladatkörébe tartozik. Az Egyesített Bölcsődék továbbképzési tervet készít. A továbbképzési terv 6 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakalkalmazottak körében.

A kötelező továbbképzéseken túl az Egyesített Bölcsődék tagbölcsődéiben rendszeres belső képzéseket szerveznek a tagbölcsőde vezetők. A belső képzések tematikájának meghatározása az alábbiak alapján történik:

- az előző évi ellenőrzések tapasztalatai
- a szaktanácsadó és az intézmény igazgatójának javaslatai.

12. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN

Minőségnek nevezzük az Egyesített Bölcsődékben a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközpontúságot biztosítják.

Feladatunk a bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés. Mindenkor igényes és rendszeres dokumentációt vezetünk az elvégzett szakmai munkáról. A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen Szakmai Program Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének Népjóléti Bizottság által történő jóváhagyása után lép hatályba.

Egyúttal minden korábban kiadott, jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

Sopron, 2016. január

Kocsis Zsuzsanna
Igazgató

A Szakmai Program mellékletei

1. sz. melléklet

SMJV Egyesített Bölcsődék egyes vezetői szintekhez tartozó munkakörök és a munkakörökben foglalkoztatható létszáma:

Vezetői szinthez tartozó beosztások	Vezetőknek közvetlenül alárendelt munkakörök	A munkakörökben foglalkoztatható létszám (munkakörönként)	Megjegyzés (teljes vagy részmunkakörre, csatolt munkakörre való hivatkozás)
Intézményvezető		1 fő	
	Intézményvezető helyettes-szaktanácsadó	1 fő	
	Gazdasági koordinátor	1 fő	
	Bölcsődevezetők	6 fő	
Gazdasági koordinátor			
	Élelmezésvezető	1 fő	
	Munkaügyes-bérügyes	1 fő	
	Analitikus könyvelő, pénztáros	1 fő	
	Gépkocsivezető-szakmunkás	2 fő	
Élelmezésvezető			
	Gazdasági ügyintéző	1 fő	
	Raktáros	1 fő	
	Konyhai kisegítő	4 fő	
Bölcsődevezetők			
	Bölcsődevezető helyettes kisgyermeknevelő	6 fő	
	Kisgyermeknevelő	57 fő	
	Gyermekorvos*	5 fő	megbízás
	Szakácsnő	6 fő	
	Konyhai kisegítő	13 fő	
	Takarítónő	15 fő	
Összes létszám		117 fő	

* A gyermekorvosok megbízási szerződéssel rendelkeznek, az intézményi foglalkoztatottak létszámába nem tartoznak bele.

MEGÁLLAPODÁS
Gyermek napközbeni ellátása/bölcsődei ellátás igénybevételéhez

Mely létrejött a SMJV. Egyesített Bölcsődék _____ részlege, Sopron _____ címe
 _____ vezető/helyettese és a

- Szülő neve: _____
- Születési név: _____
- Születési hely, idő: _____
- Anyja neve: _____
- Lakcíme: _____
- Személyazonosító igazolványszám: _____
- TAJ szám: _____

törvényes képviselő/szülő, a továbbiakban ellátást igénylő között a mai napon,

- Gyermek neve: _____
- Születési hely, idő: _____
- Anyja neve: _____
- Lakcím: _____
- TAJ száma: _____

bölcsődei ellátásáról.

A bölcsődei ellátás kezdődőpontja: _____ **tartama: Határozatlan.**

A bölcsőde vezetője az ellátást igénylő gyermeke számára az alábbiakat biztosítja:

- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozást,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszert), egyéni bánásmódot,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet
- napi négyeszeri étkezést,
- a nyugodt alvás, pihenés biztosítását,
- a gyermek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítását,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést,
- különleges bánásmódot igénylő gyermek esetében korai fejlesztést.

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben napi **térítési díjat fizet**, melyről az ellátást igénylő írásbeli tájékoztatást kap. Az intézmény fenntartója, Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata, évente legfeljebb kétszer megváltoztathatja a napi térítési díjat, melyről az ellátást igénylő írásbeli tájékoztatást kap.

A térítési díjat előre, a tárgyhónap 10-ig kell az ellátást nyújtó bölcsődének megfizetni. Amennyiben az ellátást igénylő a térítési díjfizetés kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsőde követelését elküldi a fenntartónak.

Az intézményi személyi térítési díj az alábbiakból tevődik össze:

- Gyermekgondozási díj: 0 Ft/ nap
- Gyermekétkeztetési díj: 460 Ft/ nap

A gyermekgondozási díjat a Fenntartó rendeletben határozza meg.

Az Ön személyi térítési díja: _____ Ft/ nap

A kedvezmények jóváírására a kérelem leadását követő naptól van lehetőség.

A térítési díj fizetésére kötelezett személy neve: _____

Lakcíme: _____

A gyermekétkeztetés során normatív kedvezményre jogosult a Gyvt. 151. § (5) alapján a szülő/törvényes képviselő, ha az alábbi jogcímeik alapján nyilatkozatot nyújt be:

- ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- ha a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáruulékkal csökkentett összegének 130%-át,
- ha a gyermeket nevelésbe vették;

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- az ellátást igénylő bejelentése alapján,
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte,
- meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét (15/1998./IV.30./ NM rendelet 43.§./3/bek.

A bölcsődevezető tájékoztatja továbbá a ellátást igénylőt az alábbiakról:

- az ellátás tartama és feltételei: a gyermek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik (1997. évi XXXI. törvény 41.§. /1/ bek.)
- sajátos nevelési igényű gyermeket bölcsődébe **próbaidővel lehet felvenni**, melynek legrövidebb időtartama egy hónap.

Az ellátást igénylő a Gyvt. 33. § szerint tájékoztatást kapott:

- az intézmény által vezetett, gyermekre vonatkozó dokumentációról: üzenőfüzet, egészségügyi törzslap, IX. számú adatlap;
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról: a gyermekeknek zárható szekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért felelősséget a bölcsőde nem vállal;
- az intézmény házirendjéről: a melléklet szerint;
- adatszolgáltatásról: Köteles az intézményi nyilvántartáshoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozási kötelezettségről: a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról, melyet 15 napon belül az intézményvezetővel tudat.
- a panaszjog gyakorlásának módjáról: A gyermek, az ellátást igénylő, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdekképviselői fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek ellátását igénylő az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.
- az érdekképviselői fórumról: Az Egyesített Bölcsődékben működő érdekképviselői fórum tagjai és elérhetőségük:

Szülők részéről: Fuchs-Dehenes Gabriella 20/979-5280 Dr. Ábrahám-Tóth Judit 30/995-8969 Hollósyné Frojda Éva 30/512-4307

Az intézmény részéről: Kertész Éva 20/2873-515

Fenntartó részéről: Pongráczné Várnai Mária 20/512-3963

A gyermekjogi képviselő: Pál Andrea

Elérhetősége: 20/4899582

Az ellátást igénylő a bölcsődei tájékoztató egy példányát átvette, az abban foglaltakat és a Házirendben foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartásukat.

A Házirend az ellátást igénylőre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

Az ellátást igénylő **nyilatkozik** arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Sopron, _____

Ellátást igénylő

P.H.

Bölcsődevezető

SMJV Egyesített Bölcsődék Várólistája

S.sz.	Mikortól igényli a bölcs.	A jelentkezés időpontja	Egyedülálló, 3 v. több gyermek, rendsz. gyermekvédelmi kedv. részesül.	A gyermek neve	Szül. idő	Lakcíme	Tel.sz.	Igényelt bölcs.	Megjegyz.
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

Kuckó Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele

1. Személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődevezető
- 6 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő szakácsnő
- 1 fő konyhai kisegítő
- 2 fő technikai dolgozó

2. Tárgyi feltételei:

A tárgyi feltételek adottak a bölcsődei ellátáshoz.

A csoportszobáink fantázia nevet viselnek, a gyermekek is könnyebben megjegyzik.

A **Katica** csoportban, fogadjuk a legkisebbeket, a csecsemőket, ahol elkerített szobasarok áll rendelkezésére azoknak, akik még nem tudnak járni.

A **Süni** a **Micimackó** a két éven felüli gyermekek fogadására alkalmas.

A csoportszobák berendezése, felszerelése a gyermekek korosztályának megfelelő, a kisgyermeknevelők dekorációval teszik hangulatossá, egyedivé. Nagy becsben tartjuk a gyermekek munkáit, melyeket a csoportszobákban, átadóknban megtalálhatók.

Gyermeköltözőkben jellel ellátott szekrények, fogasok, öltöztető asztalok és padok vannak. A kiscsoportunk öltözőjében egy felnőtt kézmosó is található.

Az öltözőkben faliújságokon helyeztük el a szülők részére szóló tájékoztatást (házirend, napirend, étlap, heti foglalkozás tervezet stb.).

A fürdőszobákban található 2 gyermekmosdó, 2 gyermek WC, zuhanytálca, pelenkázó, törölközőtartó, és tükör. A gyermekek számára van fésű- és fogmosó pohártartó.

Játsszóudvarunk területe kb. 800 m² –es, ami teljesen körbezárt, szilárd térköves burkolat és füves terület is van.

Az udvaron, található 2 db homokozó, fa kisház, fa vonat, lovas kocsi és sok nagymozgáshoz szükséges mobiljáték.

Csodaország Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele

1. Személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődevezető
- 8 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő szakácsnő
- 2 fő konyhai kisegítő
- 2 fő takarítónő

2. Tárgyi feltételei:

A Csodaország Bölcsőde Sopronban egy új városrészhez közel fekszik. A város központjából is könnyen megközelíthető. A nyugodt, csendes utcában átmenő forgalom szinte nincs is.

A teljesen új építésű épület, 2013. szeptember 10-óta várja a gyermekeket.

Mozgássérültek, hallássérültek és látássérültek fogadására egyaránt alkalmas.

Az épület 2 gondozási egységből és egy gazdasági részből áll.

Egy gondozási egységhez 1 db öltöző-átadó, 1 db gyermekfürdő és 2 csoportszoba tartozik. A csoportszobák közel 40 nm-esek. A gyermekfürdő kialakításánál figyelembe vettük a gyermekek igényeit és méreteit. 3 db gyermekmosdó, 3 db gyermek WC, 1 db tusoló, egy kiöntő és 2 db méretre gyártott pelenkázó szekrény kaptak helyet. Körben a falon, erre a célra készült tartón helyeztük el a gyermekek törölközőjét és a fogmosáshoz szükséges eszközöket.

A csoportszobák tágasak, világosak, közvetlen udvar kapcsolattal rendelkeznek. A bútorok kiválasztásánál a praktikumra, használhatóságra, esztétikumra egyaránt figyeltünk. Fontos volt számunkra, hogy ne legyenek baleset veszélyesek. A játékok megfelelnek a gyermekek korának, fejlettségének, valamint elegendő mennyiségű játék áll a gyermekek rendelkezésére. Mozgásfejlesztő, építő, logikai, valamint utánozó- és szerepjátékokhoz megfelelő játékok egyaránt megtalálhatók.

Mindkét gondozási egységhez külön udvarrész tartozik. Az udvaron telepített játszótéri esz-közök szolgálják a gyermekeket. A nyári melegben beépített, kevert vizes vízszóró használatával tesszük élvezetesebbé a délelőttöt. A hordozható udvari játékoknak játéktárolót építettek. Mindkét egységhez tartozik udvari mosdó, melyben 1 db gyermek mosdókagyló és 1 db gyermek WC kapott helyet.

Az épületben található foglalkoztató szobát és a só szobát nagy örömmel használjuk.

A gazdasági részen található a gyermekeket kiszolgáló helyiségek, a modern konyha, tej-konyha, és mosoda. Öltöző, nevelői szoba és étkező áll a dolgozók rendelkezésére.

Az épület mögött mozgássérült parkoló kapott helyet.

Bóbita Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele

1. Személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődei részlegvezető
- 12 fő kisgyermeknevelő,
- 3 fő technikai dolgozó,
- 1 fő szakácsnő,
- 3 fő konyhai dolgozó.

2. Tárgyi feltételei:

Bölcsődénk épülete és berendezése a biztonságos szakmai munkához megfelelő.

66 férőhelyes bölcsődénk a város központjában található, amely 1972-ben került átadásra. Jelenleg három gondozási egységgel működünk. A harmadik egységet gondnoki lakásból alakították ki, amely áll egy csoportszobából, gyermekfürdőből és átadóból. A másik két egységünk is külön bejáratúval rendelkezik, ahonnan a gyermekkocsi tároló, átadó, fürdő és két csoportszoba közelíthető meg. A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz, A fürdőszobákban található 2 gyermekmosdó, 2 gyermek WC, zuhanytálca, pelenkázó, törölközőtartó, és tükör. A gyermekek számára van fésű- és fogmosó pohártartó.

Szobáinknak közvetlen kapcsolata van a terasszal és a játszóudvarokkal. A két játszóudvarunk kiválóan biztosítja a szabad mozgást, és a szabad levegőn való tartózkodás lehetőségét. Téli hónapokban só szobánk biztosítja a gyermekeink számára a légúti megbetegedések megelőzését. A gyermekek hetente két alkalommal 20-30 percet tartózkodnak itt. Bölcsődénkben alakítottunk ki egy fejlesztőszobát, ahol a fejlesztésre szoruló gyermekekkel egyénileg foglalkozhat a fejlesztő vagy gyógypedagógus. Csoportszobáink berendezése között található régi és új bútorok, valamennyi megfelel a gyermekek életkori sajátosságainak. Gyermekszobáinkban játéksarkok vannak kialakítva melyek, biztosítják a nyugodt játék feltételeit. A játékpolcokon mindenféle tevékenységhez szükséges eszközök vannak elhelyezve. Szobáink díszítése hangulatos a kisgyermeknevelők kreativitását, egyéniségét tükrözi. Intézményünk saját konyhával rendelkezik, valamint a mosás, vasalás is helyben történik.

Zöld Ág Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele

1. Személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődevezető
- 18 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő szakácsnő
- 3 fő konyhai kisegítő
- 4 fő takarítónő

2. Tárgyi feltételei:

Bölcsődénk a Jereván lakótelep 100 férőhelyes intézménye. Falai között 1978-óta sok gyermek és szülő élhette át azt az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkört, melyet a szakemberek biztos keze támogat.

Az épületben található:

- 8 világos, nagyméretű csoportszoba a hozzájuk tartozó kiszolgáló helyiségekkel, átadó-öltöző és fürdőszoba,
- Alkotószoba,
- Tejkonyha,
- Egy jól felszerelt főzőkonyha, ahol a gyermekek igényeit figyelembe véve készítik az életkoruknak megfelelő ételt,
- só szoba,
- Irodák, raktárak,
- Szociális helyiségek.

Az épületünket tágas, gondozott, fákkal, homokozókkal, rögzített udvari játékokkal felszerelt udvar veszi körül. Biztosítjuk a szabad levegőn való mozgást, játékot.

A bölcsődénkben négy gondozási egység, nyolc csoportszoba található.

A csoportok nevei:

Micimackó, Zsebibaba, Pillangó, Méhecske, Napocska, Katica, Csigabiga, Mókuska csoport.

Napraforgó Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele

1. Személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődevezető
- 4 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő szakácsnő
- 2 fő konyhai kisegítő
- 1 fő takarítónő

2. Tárgyi feltételei:

Bölcsődénk 1979. október 1-én került átadásra 60 férőhellyel, három gondozási egységgel. Az akkor érvényben lévő títusterv alapján készült. Az eltelt évek során a gyermek létszám alakulása miatt csökkentették a férőhelyek számát. Így 1994 óta egy gondozási egységgel működünk. A felszabadult egységekben orvosi rendelő, illetve a Sopron és Környéke Család és Gyermekjólét Ellátás Intézete működik. A bölcsődei rész külön bejáratúval rendelkezik.

Bölcsődénk épületén belül egy gondozási egység működik, mely összesen két csoportból áll. A csoportjainkat névvel is elláttuk (alma és eper csoport). A berendezési tárgyak megfelelnek a gyermekek életkori sajátosságainak.

A gyermekszobák belső elrendezésében játéksarkok vannak kialakítva (fodrász, konyha, babasarok, pihenősarok), amelyek a nyugodt játék feltételeit szolgálják. A játékpolicokon minden tevékenységformához megfelelő játékeszközök megtalálhatók.

A gondozási egységhez tartozik egy fürdőszoba, két gyermek WC-vel, egy pisouárral, egy kiöntővel, egy zuhanyzóval, három gyermek és egy felnőtt mosdóval van felszerelve.

A gondozási egység része még az átadószoza, ahol a gyermekek öltöznek. Egy baba-kocsitároló, ahol a gyermekek az otthonról hozott kismotorjaikat is tárolhatják. Alkotószoba a bölcsődében folyó vizuális és manuális foglalkozásokhoz szükséges eszközök és kellékek számára. A szobák és az átadó otthonosak, falait a gyermekek és a kisgyermeknevelők által készített munkák díszítik, az évszaknak és az aktuális ünnepeknek megfelelően

Különálló tornaszobával is rendelkezünk, melynek falait egy kreatív szülőnk által festett tornázó mesefigurák díszítik, és többféle mozgástevékenység gyakorlásához alkalmas játékeszközöket tartalmaz.

A gondozási egységhez terasz és játszóudvar is tartozik, amely nagy lombos fákkal árnyékol. Nagyobb része fűvesített, de motorozásra, biciklizésre alkalmas szilárd burkolat is található. Az udvar lehetővé teszi, hogy a kisgyermekek többet tartózkodjanak a szabadban az év minden részében.

Százsorszép Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele

1. Személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődevezető
- 14 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő szakácsnő
- 3 fő konyhai kisegítő
- 3 fő takarítónő

2. Tárgyi feltételei:

A bölcsőde 1981-ben épült pavilon rendszerű, három egység van, egy egység két csoportszobából áll.

A szobák mérete 40 négyzetméter, az előírásoknak megfelelő. A csoportszobák berendezése színes, világos, meleg színhatású, az elkülönülő játszósarkok vannak kialakítva. A nyílászárók és a fűtési rendszer korszerűsítve van. A bútorok a gyermekek életkorához, fejlettségéhez és a csoport létszámához igazodik. A játékok nyitott polcokon vannak elhelyezve, a gyermekek számára elérhető magasságban.

Minden egységhez 1 fürdőszoba tartozik, melynek felszereltsége 3 gyermekmosdó, 3 gyermek WC, 1 pelenkázó asztal, felnőtt kézmosó, egészalakos tükör. Csoportonként, elkülönítve, jellel ellátva áll a gyermekek rendelkezésére külön elhelyezett törölköző – és fésűtartó.

Az egységekhez tartozik az átadó helyiség, a kocsi tároló. A gondozási egységek elkülönített udvarrészrel rendelkeznek. A játszóudvaron füvesített és aszfaltozott felület is megtalálható.

